

WBR – data 2020 voor OT2023

Inzichten ZN m.b.t. volumedip MSZ 2020

Digitaal, 3 februari 2022

Ziekenhuiszorg in 2020 ernstig en niet uniform beïnvloedt door COVID; datajaar 2019 als alternatief voor OT2023?

2078333

2

CONCEPT

Aanleiding

- In het kader van de regeling MSZ2022 is onderzoek gedaan naar een passend compensatiemechanisme voor zorguitval voor ziekenhuizen
- Hiertoe heeft Gupta Strategists in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland (ZN) analyses uitgevoerd op een subset van zorgactiviteitendata van enkele grote verzekeraars om uitval in 2020 te duiden
- Op verzoek van ZN en VWS is in dit document een samenvatting van de inzichten gegeven ter ondersteuning van de WBR in het onderzoeken hoe het datajaar 2020 representatief gemaakt kan worden voor OT2023 (specifiek voor MSZ-kosten)

Veel reguliere zorguitval MSZ in 2020

- Tijdens de eerste golf COVID in april en mei 2020 is veel reguliere zorg afgeschaald; ook tijdens de tweede golf COVID aan het eind van 2020 is reguliere zorg afgeschaald
- Zelfs in perioden tussen de COVID-golven is minder dan 100% ziekenhuiszorg geleverd
- Uitval komt voor bij alle typen zorg (klinisch, operatief,...) en specialismen

Uitval van ziekenhuiszorg vertoont geen logische patronen

- De uitval is niet gelijkmatig of logisch verdeeld over urgentieniveaus van zorg
- De uitval is evenmin geconcentreerd bij specifieke ziekenhuizen of logisch gerelateerd aan COVID-druk
- Dit heeft geleid tot verschillende impact op groepen patiënten en tot scheefheid in de uitval die individuele verzekeraars ervaren (niet op slide)

Conclusie: datajaar 2020 nauwelijks bruikbaar voor OT2023; alternatief is gebruik data 2019

- Door de heftigheid van COVID in 2020 en de verschillende impact op typen zorg, ziekenhuizen en vooral ook patiëntgroepen lijkt het datajaar 2020 niet representatief voor de OT2023.
- Alternatief is om 2019 te gebruiken en op basis van trends bij te schalen. Het jaar 2019 is nauwelijks (~0,3%¹) beïnvloedt door COVID.

1) Recent onderzoek LOGEX in opdracht van ZN voor de schadelastdip eind 2019 door COVID; NB: voor GGZ is de impact op 2019 vermoedelijk wel groter i.v.m. de langere doorlooptijden.

Uitval van reguliere MSZ in eerste COVID-golf ~36%, maar ook in 2de golf (eind 2020) zien we >10% uitval

2078333

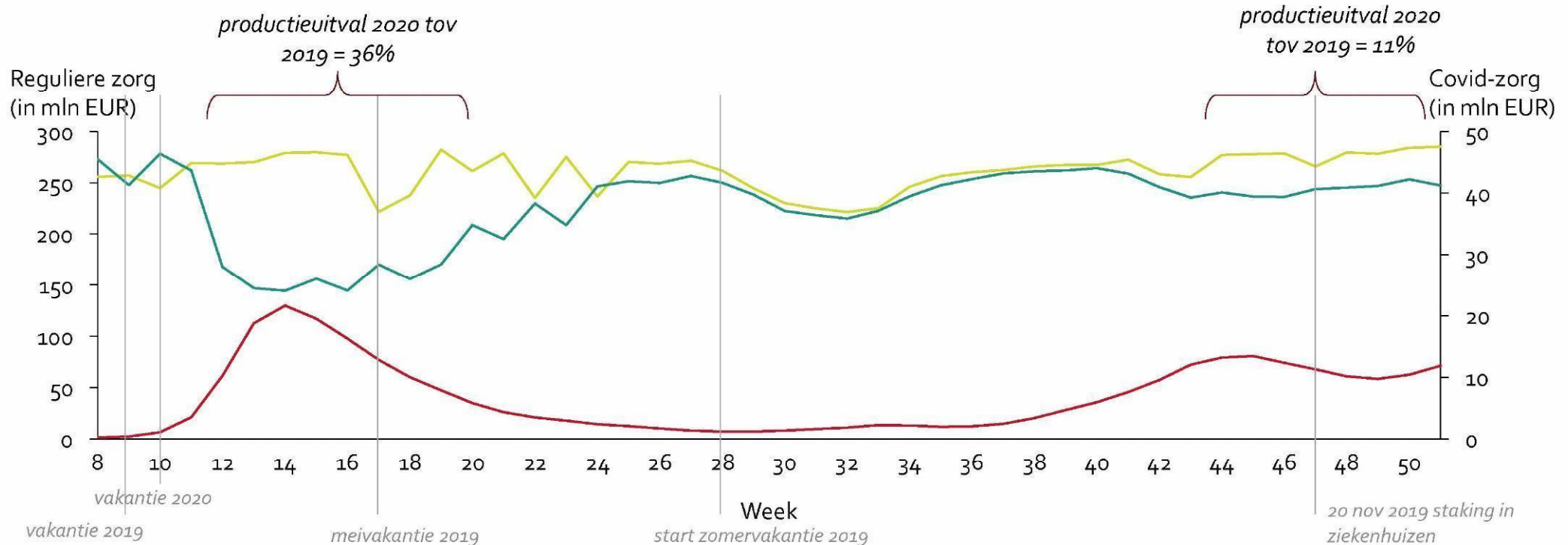
3

CONCEPT

Vergelijking reguliere en COVID-zorg kosten per week

[Links: omzet in EUR per week x mln, rechts: Covidruk in EUR per week x mln]¹

2019 2020 COVID-druk

1) Add-ons (o.a. IC-dagen) niet meegenomen; covidruk gewogen aan de hand van directe declaraties MSZ plus variabele meerkosten (=1200 per Covid-IC-dag en 450 euro per Covid-verpleegdag)

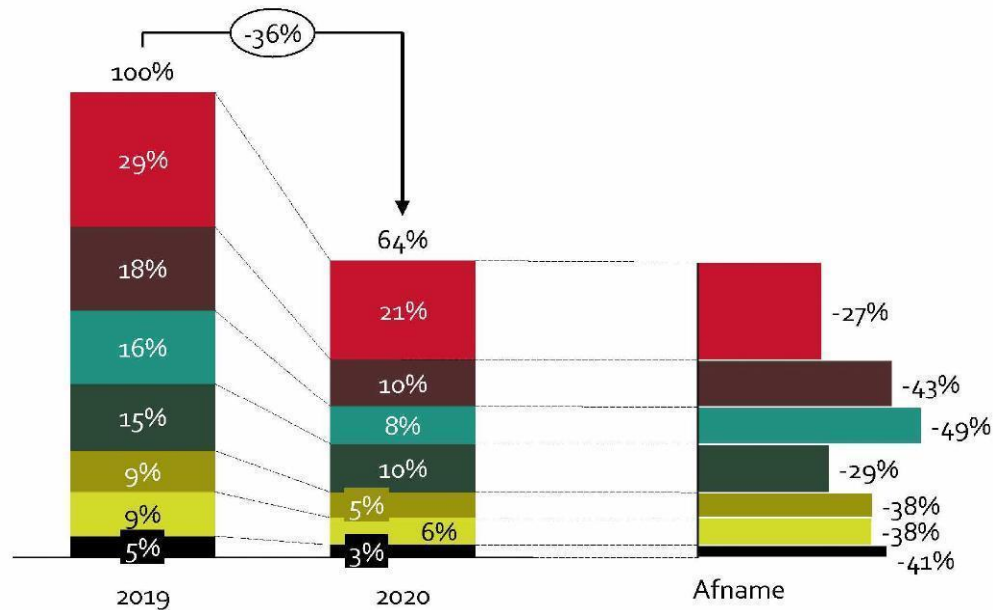
Bron: data-aanlevering VGZ, CZ en Menzis, analyse Gupta Strategists

In beide golven namen operatieve verrichtingen het meeste af, maar zien we ook afname op alle andere activiteiten 2078333

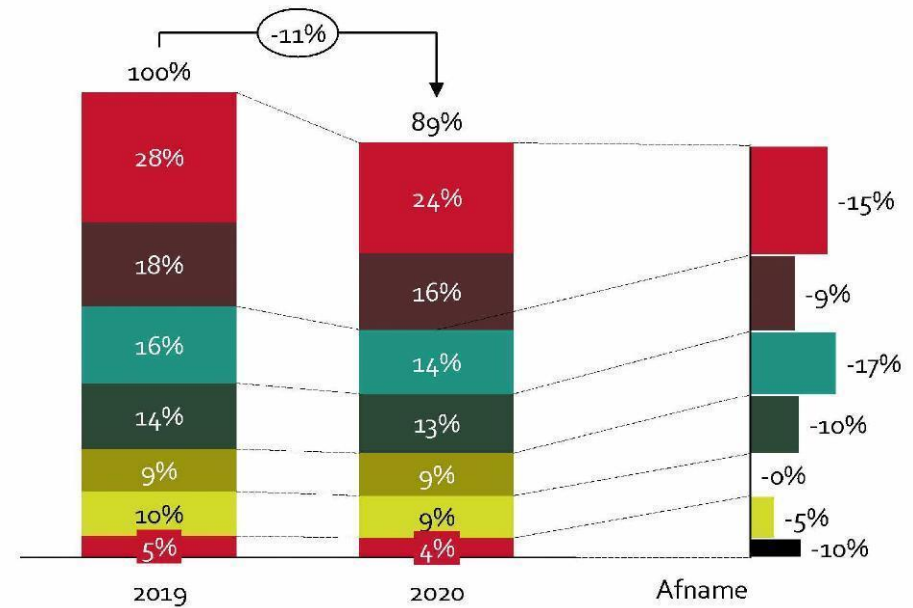
4

CONCEPT

1^e Covidgolf 2020 – week 12 t/m week 20
[activiteiten t.o.v. 2019]¹

2de Covidgolf 2020 – week 44 t/m 51
[activiteiten t.o.v. 2019 – week 44]¹

■ Kliniek
 ■ Operatieve Verrichtingen
 ■ Diagnostische Activiteiten
 ■ Dagverpleging
■ Polikliniek en SEH²
 ■ Therapeutische Activiteiten
 ■ Beeldvormende Diagnostiek

1) Exclusief add-ons en labverrichtingen, gewogen naar kostprijzen

2) Inclusief consultatie op afstand

Bron: analyse Gupta op zorgactiviteiten grote verzekeraars

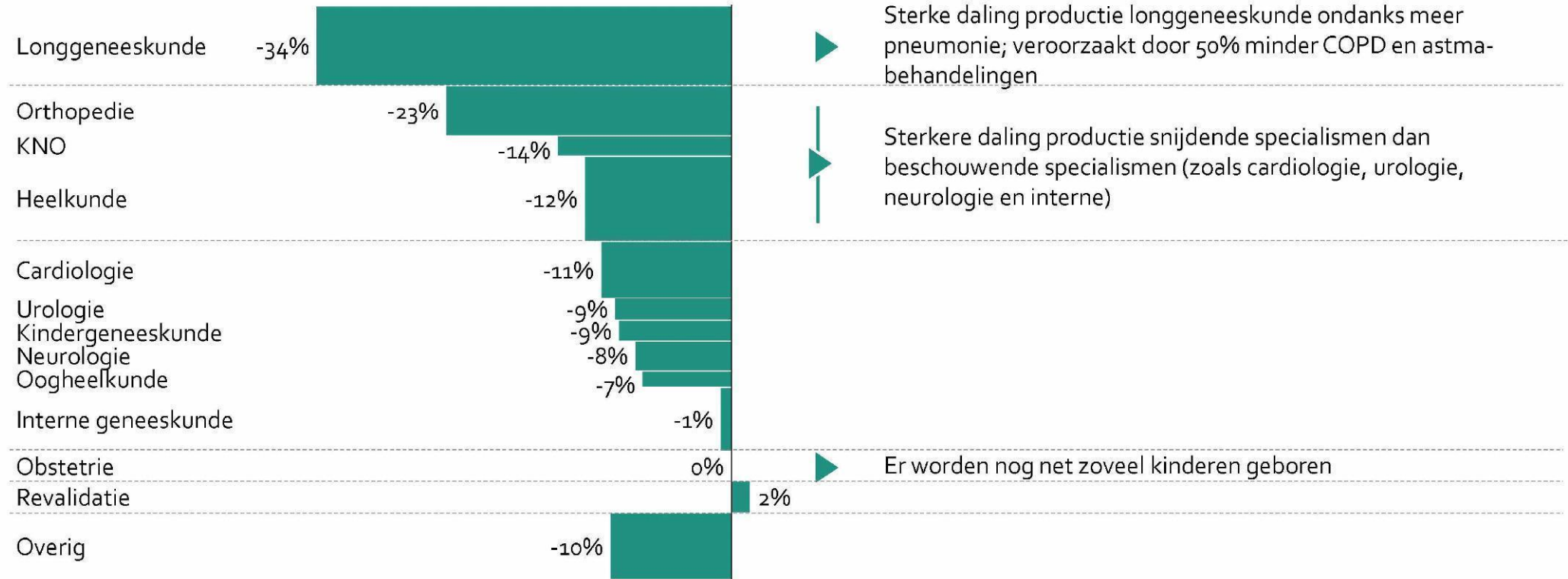
Longgeneeskunde toont in 2020 de grootste afname in zorgvolume, door sterke daling van het aantal patiënten met COPD en astma in het ziekenhuis

2078333

5

CONCEPT

2e COVID-golf 2020 – week 44 t/m 51
[productie per specialisme t.o.v. 2019]¹

1) Gewogen naar kostprijzen
Bron: analyse Gupta op zorgactiviteiten grote verzekeraars

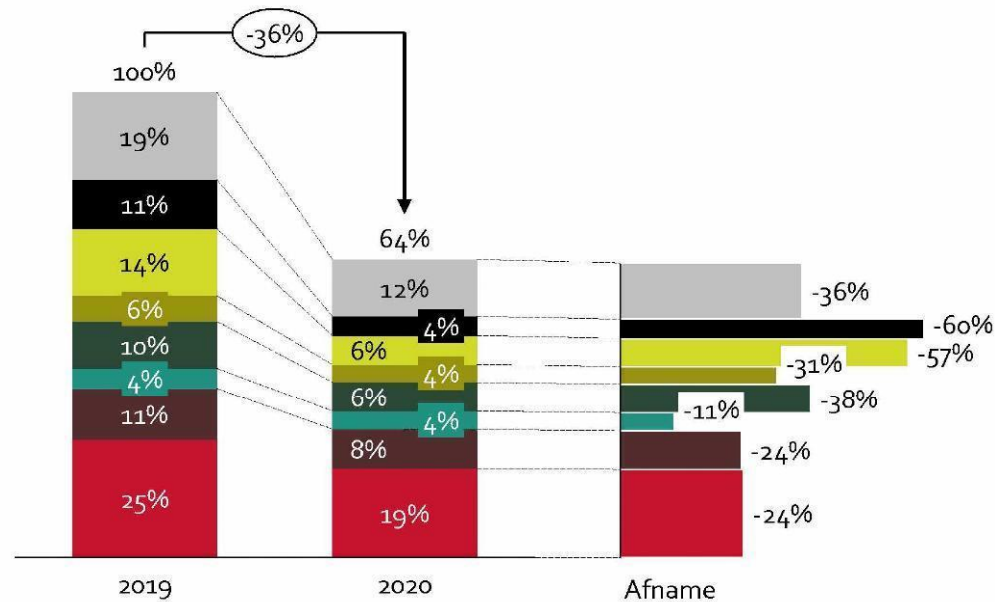
In beide golven werd zorg van alle urgentieniveaus afgeschaald; minder urgente zorg werd in de eerste golf vaker afgeschaald, in de 2^e golf was dit minder duidelijk

2078333

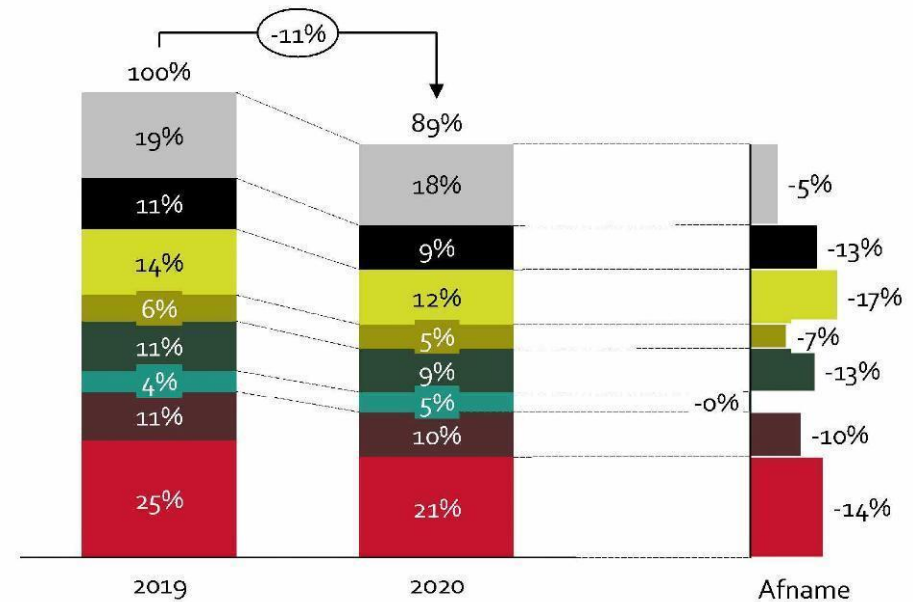
6

CONCEPT

1^e Covidgolf 2020 – week 12 t/m week 20
[activiteiten per urgentieniveau t.o.v. 2019]¹

2de Covidgolf 2020 – week 44 t/m week 51
[activiteiten per urgentieniveau t.o.v. 2019]¹

■ A. <24 uur
 ■ C. <2 weken
 ■ E. <2 maanden
 ■ G. >3 maanden
■ B. <1 week
 ■ D. <1 maand
 ■ F. <3 maanden
 ■ Urgentie onbekend

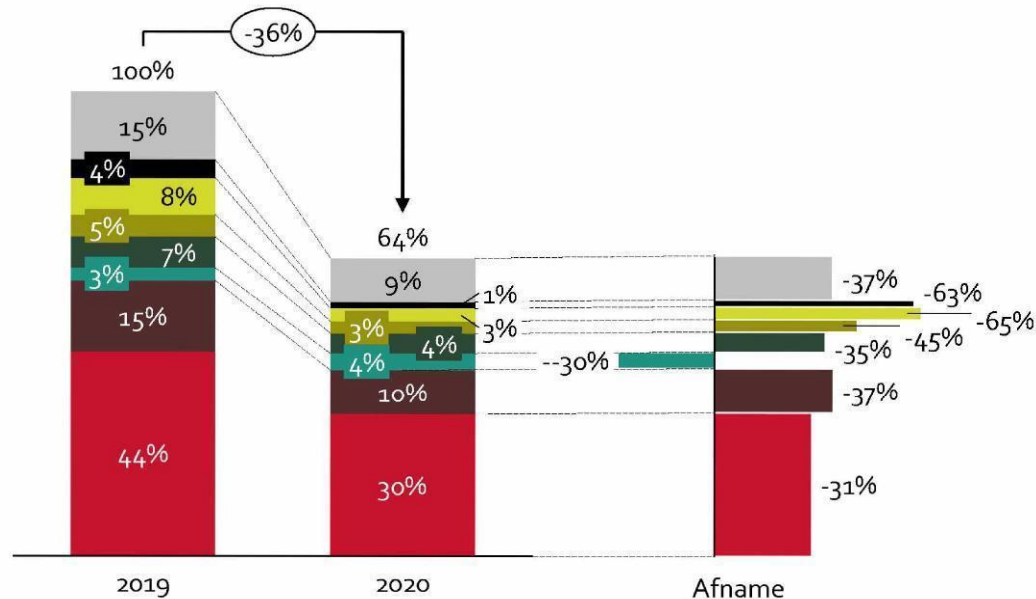
1) Gewogen naar kostprijzen
Bron: analyse Gupta op zorgactiviteiten grote verzekeraars

Klinische zorg werd in beide golven afgeschaald op vrijwel alle urgentieniveaus, 2078333 maar in de tweede golf bleef het hoogste urgentieniveau grotendeels gespaard

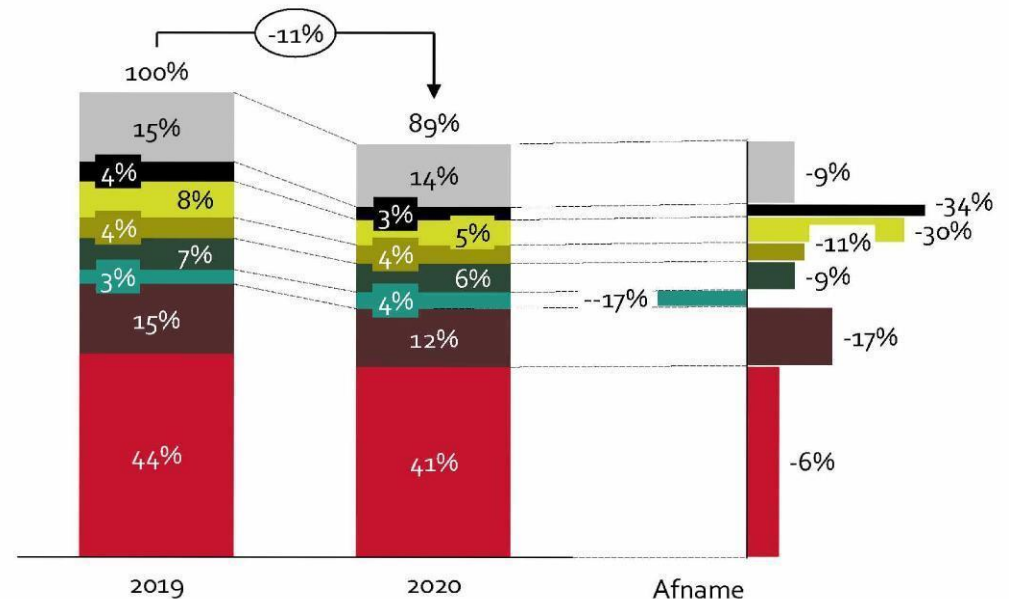
7

CONCEPT

1^e Covidgolf 2020 – kliniek - week 12 t/m week 20
[activiteiten per urgentieniveau t.o.v. 2019]¹

2de Covidgolf 2020 – kliniek - week 44 t/m 51
[activiteiten per urgentieniveau t.o.v. 2019]¹

■ A. <24 uur
 ■ C. <2 weken
 ■ E. <2 maanden
 ■ G. >3 maanden
■ B. <1 week
 ■ D. <1 maand
■ F. <3 maanden
■ Urgentie onbekend

1) Gewogen naar kostprijzen
Bron: analyse Gupta op zorgactiviteiten grote verzekeraars

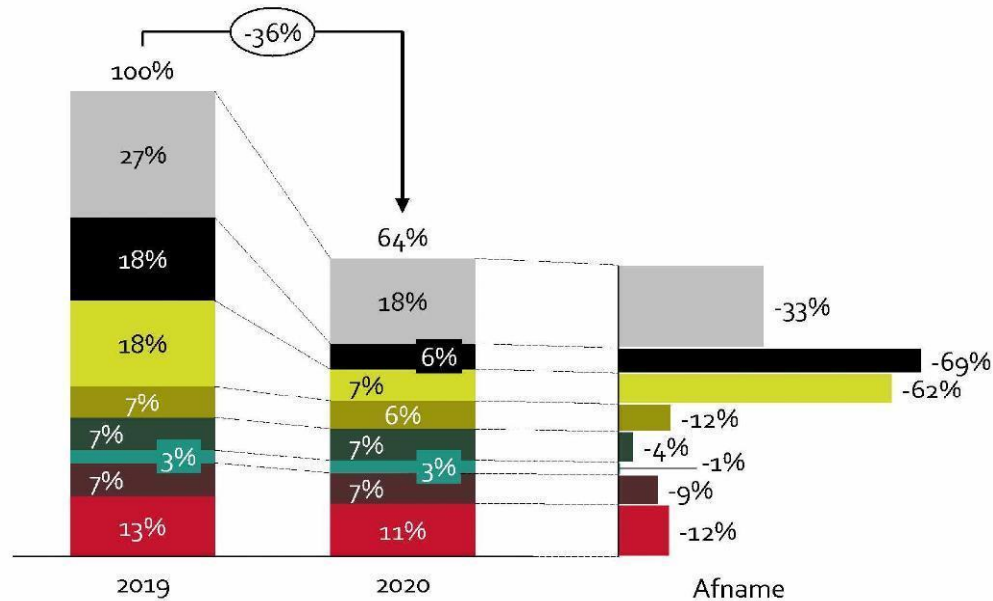
In de eerste golf vielen operaties vooral niet-urgente operaties uit; in de tweede golf was de uitval minder, en het verschil tussen urgentieniveaus minder uitgesproken

2078333

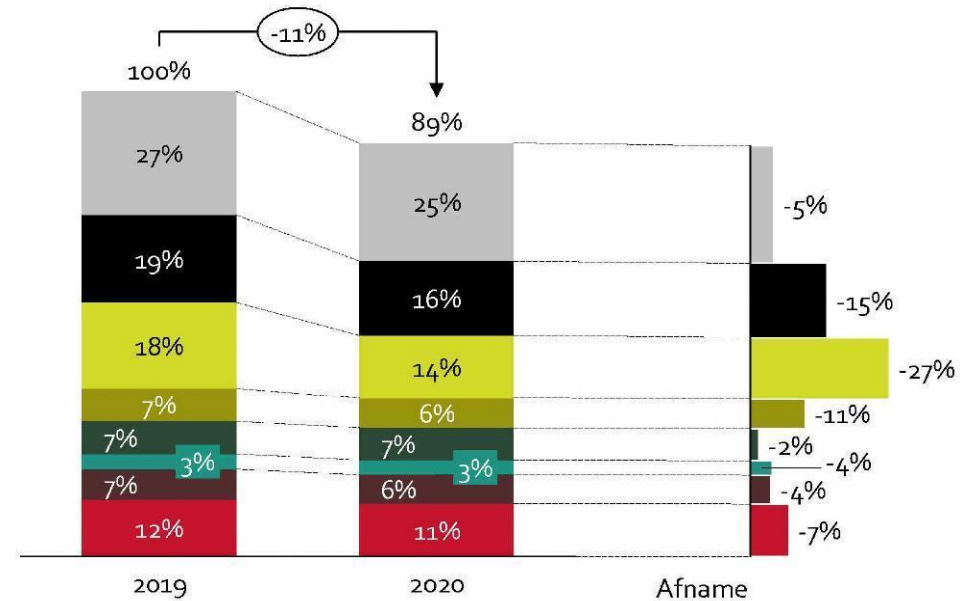
8

CONCEPT

1^e Covidgolf 2020 – operatieve verrichtingen - week 12 t/m 20
[activiteiten per urgentieniveau t.o.v. 2019]¹

2de Covidgolf 2020 – operatieve verrichtingen week 44 t/m 51
[activiteiten per urgentieniveau t.o.v. 2019]¹

■ A. <24 uur ■ C. <2 weken ■ E. <2 maanden ■ G. >3 maanden
■ B. <1 week ■ D. <1 maand ■ F. <3 maanden ■ Urgentie onbekend

1) Gewogen naar kostprijzen
Bron: analyse Gupta op zorgactiviteiten grote verzekeraars

Er is geen duidelijke relatie tussen Covid-druk, zorguitval en/of type ziekenhuis; Ook in de 2^e golf waren er 7 ziekenhuizen met meer dan 20% zorguitval

2078333

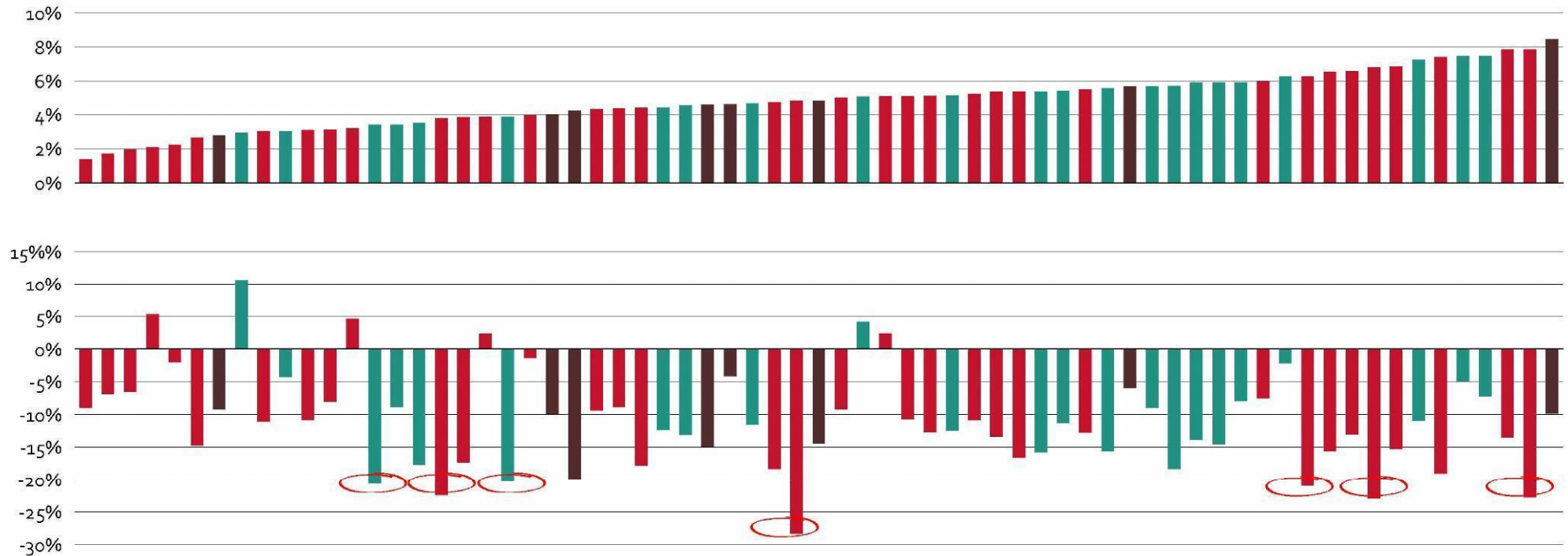
9

CONCEPT

Covid-druk en zorguitval in 2de golf (uitval over 6 weken met grootste uitval)

[Covid-druk bovenste grafiek, zorguitval onderste grafiek]¹

algemeen umc stz

1) Analyses exclusief add-ons; Coviddruk o.b.v. Covid-ligdagen en Covid-IC-dagen (gewogen naar variabele meerkosten, resp. 450 en 1200 euro) en Covid-DBC's; zorguitval o.b.v. zorgactiviteiten gewogen met kostprijs en %CB-aanheemsom2020 met verzekerdenmutatie
Bron: analyses Gupta op zorgactiviteiten grote verzekeraars; opgeschaald naar landelijk

Er lijkt een verband tussen de COVID-druk en uitval van reguliere zorg in de tweede helft van 2020 in umc's; maar verder onderzoek is nodig

2078333

10

CONCEPT

Verhouding tussen COVID-druk en uitval reguliere zorg in umc's

[x-as: % COVID-druk t.o.v. omzet ziekenhuis¹; y-as: % uitval reguliere zorg t.o.v. 2019²; elk datapunt is één week (week 36 t/m 51); elke kleur is één umc]

